

6. KLASSI INIMESEÕPETUSE JA ÜHISKONNÕPETUSE TASEMETÖÖ ERISTUSKIRI

Alus: haridus- ja teadusministri määrus nr 59 § 7, vastu võetud 17. septembril 2010.

TASEMETÖÖ EESMÄRK

Tasemetööga kogutakse informatsiooni põhikooli riikliku õppekava üld- ja valdkonnapädevuste kujunemise, läbivate teemade ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutatuse ning kooliastme õpitulemuste omandatuse kohta. (*Vabariigi Valitsuse määrus nr 1, vastu võetud 06.01.2011*)

TASEMETÖÖ VORM JA AEG

- Tasemetöö on kirjalik.
- Tasemetöö koostatakse ühes variandis.
- Tasemetöö korraldatakse neljandal õppeveerandil.

TASEMETÖÖ KORRALDAMINE

- Õpetaja tutvub tasemetöö ning selle korraldamise juhendiga üks tund enne tasemetöö algust.
- Tasemetöö kestab ühe õppetunni ehk 45 minutit. Selle aja hulka ei arvestata õpilaste juhendamist.
- Õpetaja märgib tasemetöö tiitellehele õpilase jooksva õppeaasta kokkuvõtvad hinded inimeseõpetuses ja ühiskonnaõpetuses ning õpilase isikukoodi.
- Individuaalse õppekava järgi õppiva õpilase tasemetööle tehakse märgi „Õpib individuaalse õppekava järgi”.
- Õpetaja tutvustab õpilastele tasemetööd.
- Õpetajal on õigus vajadusel selgitada õpilastele ülesannete tööjuhendeid.
- Kui töö on alanud, ei tohi õpetaja õpilasi sisulistes küsimustes aidata.
- Õpetaja selgitab õpilastele, et lisaülesannet võib hakata lahendama siis, kui kohustuslikud ülesanded on täidetud.
- Õpilased lõpetavad töö üheaegselt ja õpetaja korjab tunni lõpus tööd kokku.
- Õpetaja tagab, et õpilased lahendavad tasemetöö iseseisvalt.

II KOOLIASTME ÕPITULEMUSED

Tasemetööga ei kontrollita kõikide õppekavas esitatud üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist, läbivate teemade ning õppe- ja kasvatusesmärkide saavutatust ega kooliastme õpitulemuste omandatust.

Õpitulemused ühiskonnaõpetuses

6. klassi lõpetaja

- 1) on viisakas, sõbralik, väarikas, vastutustundlik, töökas, täpne ja aus;
- 2) teab ja väärtustab demokraatia põhimõtteid;
- 3) mõistab, kuidas demokraatia põhimõtted saavad toimida koolis; märkab probleeme koolis, toetab oma käitumise ja osalemisega koolidemokraatiat;
- 4) loetleb Eesti riigi valitsemise põhilisi institutsioone ja kirjeldab nende ülesandeid (kohalik omavalitsus, Riigikogu, Vabariigi Valitsus, Vabariigi President, kohus);
- 5) teab, mis on põhiseadus ja teised seadused, miks seadusi tuleb täita; teab, mis on lapse õigused ja vastutus;
- 6) selgitab näidetega, mis on kodanikuühendus, kodanikualgatus ja vabatahtlik töö; põhjendab vabatahtliku töö vajalikkust ning pakub abi abivajajatele; tunneb ära ebaõigluse ja oskab sellele vastu seista;
- 7) mõistab inimeste iseärasusi, teab, et inimesed erinevad rahvuse, soo, vaimse ja füüsilise suutlikkuse ning vaadete ja usutunnistuste poolest; on salliv erinevuste suhtes ja valmis koostööks, oskab vältida ja lahendada konflikte;
- 8) toob näiteid ühiskonna toimimiseks ja arenguks vajalikest elukutsetest ja ettevõtetest ning väärtustab töötamist kui peamist elatusallikat; tunneb oma õigusi ja vastutust omanikuna ja tarbijana;
- 9) oskab leida teavet oma eesmärkide ja huvide tarbeks ning seda kriitiliselt hinnata; esitab oma teadmisi ja seisukohti selgelt ja veenvalt ning suudab neid põhjendada; loob, kasutab ja jagab infot ning väärtustab enda ja teiste autorite tööd;
- 10) teab, et tal on õigus saada abi, ning oskab leida abi ettetulevates elusituatsioonides.

Õpitulemused inimeseõpetuses

6. klassi lõpetaja

- 1) kirjeldab enesehinnangu, enesekontrolli ning eneseanalüüsi võimalusi ja olulisust igapäevasuhtes, väärtustab inimeste erinevusi ning oskab teisi arvestada, demonstreerides seda õpisisituatsioonis;
- 2) väärtustab enda ja teiste positiivseid iseloomujooni ja omadusi ning sõprust ja armastust vastastikuse toetuse ning usalduse allikana;
- 3) väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet ning kirjeldab tõhusaid sotsiaalseid oskusi igapäevaelus: üksteise aitamist, jagamist, hoolitsemist ja koostööd;
- 4) kirjeldab, millised kehalised ja emotsionaalsed muutused toimuvad murdeas, aktsepteerides nende individuaalsust;
- 5) kirjeldab ja selgitab konfliktide võimalikke põhjusi ning oskab eristada tõhusaid ja mittetõhusaid konfliktide lahenduse viise; demonstreerib, kuidas õpisisituatsioonis tõhusalt verbaalselt oma tundeid väljendada, aktiivselt kuulata ja kehtestavalt käituda;
- 6) kirjeldab, mis on füüsiline, vaimne ja sotsiaalne tervis, ning arvestab tervisliku eluviisi komponente igapäevaelus;

- 7) kirjeldab uimastite tarbimisega kaasnevaid riske ja väärtustab tervislikku elu uimastiteta; demonstreerib õpituatsioonis, kuidas keelduda ennast ja teisi kahjustavast tegevusest;
- 8) teab ja oskab õpituatsioonis leida erinevaid lahendusviise otsuste langetamisel;
- 9) teab, kuidas toimida ohuolukorras, oskab õpituatsioonis abi kutsuda ning valdab esmaabivõtteid;
- 10) kirjeldab tegevusi, mis muudavad tema elukeskkonna turvaliseks ja tervist tugevdavaks.

TASEMETÖÖ ÜLESEHITUS

Töös on 18 ülesannet, millest 15 on kohustuslikud ja 3 on lisaülesanded

Õppeaine	Ülesannete osakaal
Inimeseõpetus	70–75 %
Ühiskonnaõpetus	30–25 %

TASEMETÖÖ HINDAMINE

Õpetaja hindab töid hindamisjuhendi põhjal ja märgib õpetaja jaoks mõeldud lahtritesse iga ülesande vastuse eest saadud punktid.

Lisaülesande lahendamine ei ole õpilasele kohustuslik ega mõjuta tasemetöö tulemust.

Hindamisjuhendiga võrreldes võib õpilaste vastustes esineda sõnastuslikku variatiivsust. Hindamisel tuleb arvestada vastuste sisulist õigsust.

ÜLESANNETE NÄITED

1. Otsusta, kas lause on tõene või väär. Kirjuta rist sobivasse lahtrisse. 3 p

VÄIDE	TÕENE	VÄÄR
Kõik inimesed on seaduse ees võrdsed.		
Lapsed ei ole ühiskonna liikmed.		
Kõik Eesti kodanikud on NATO kodanikud.		
Meestel ja naistel on võrdsed õigused.		
Eesti kaitseväes töötavad Eesti kodanikud ja Eestis elavad välismaalased.		

2. Loe tekst läbi. Vasta küsimustele artikli ja oma teadmiste põhjal. 7 p

Seitsmeaastane tüdruk päästis sõbranna uppumissurmast

Eestimaa Uhkuse kandidaate esitati tänavu ligi 350 ning žürii valis neist välja kümme. „Ongi lahe, et kõige noorem on seitse ja kõige vanem umbes 75-aastane,” sõnas TV3 reporter Eve Heinla. /.../ Eestimaa uhkuse tiitli pälvis Mia oma sõbranna päästmise eest. Sügisel oli ta külla tulnud oma endisele lasteaiakaaslasele, tänavu Võrru kolinud Lisettele. Tüdrukud läksid Lisette kodu juurde Koreli oja ületavale jalakäijate sillale ning millegipärast otsustas Lisette minna ronima silla kõrval üle oja kulgevale peenikesele torule. Ühel hetkel aga kaotas tüdruk tasakaalu ja kukkus selili vette. Mia ulatas kiirelt Lisettele sillapiirete vahelt käe ja sikutas kaaslase välja. Pole teada, kui sügav on Koreli oja selles kohas, kuid väikestele tüdrukutele on seal vesi kindlasti üle pea. Kuigi Lisette ema oli keelanud tüdrukutel oja äärde minna, oli vette kukkunu pabinas hoopis selle pärast, et vees oli mobiiltelefon katki läinud. /.../

<http://www.lounaleht.ee/index.php?page=1&id=13396>

Autor: Elina Allas 05/12/2013

1. Millisest allikast on artikkel võetud?
2. Kirjuta välja üks artiklis toodud fakt.
3. Kirjuta välja üks artiklis toodud arvamus.
4. Miks sattus Lisette ohtlikku olukorda?
5. Mida tegi Mia õigesti?
6. Mida peab teistele appi minnes alati arvestama?
7. Mis numbrile peab helistama, et abi kutsuda?

3. Kas Internet on kasulik? Põhjenda vastust kahe näitega. 2 p

JAH

EI

- 1)
-
- 2)
-

4. Kuidas käitub õpilane, kelle mobiiltelefon ununes koju ja kes peab emale helistama? Too näiteid alistuvalt, agressiivselt ja kehtestavalt käituva õpilase kohta. 3 p

Alistuva käitumisega õpilane	
Agressiivse käitumisega õpilane	
Kehtestava käitumisega õpilane	

5. Tõmba maha tegevused, mis ei sobi aktiivse kuulamise loetellu. 2 p

Positiivne suhtumine kaaslasesse.
 Olulise vestluse jaoks peab olema aega.
 Kui jutt ei huvita, mine lihtsalt ära.
 Kuula tähelepanelikult.
 Räägi vahet pidamata, et kaaslane ei saaks rääkima hakata.
 Jälgi enda kehakeelt.
 Täpsusta kaaslase juttu, kui midagi jäi arusaamatuks.
 Kommenteeri halvustavate hinnangutega.
 Vajadusel tuleb kuuldu ümber sõnastada.
 Aktiivne kuulamine on nii kuulamine kui ka rääkimine.

6. Kehalise kasvatuse tunni lõpus kontrollib õpetaja alati, kas lapsed end pesevad ning riideid ja jalatseid vahetavad. Selgita kahe näitega, mis kasu tõuseb sellest, kui õpilane ennast pärast kehalise kasvatuse tundi korralikult peseb. 2 p

.....

.....

.....

.....

7. Timol ja Oliveril on kombeks peale söögivahetundi osta poest energiajooki. Kord võttis õpetaja neilt energiajoogid ära ja ütles, et lapsed ei tohiks neid juua. Poisid olid väga vihased, sest neil oli just koolipäeva lõpus energiat vaja.

Otsusta, kas esitatud väide on tõene või väär. 5 p

Märgi tõese väite ette pluss (+) ja väärade väite ette miinus (–). Muuda väärade väited tõeseks.

Energiajook on lastele parem kui mahl, sest see ergutab ja aitab õppida.

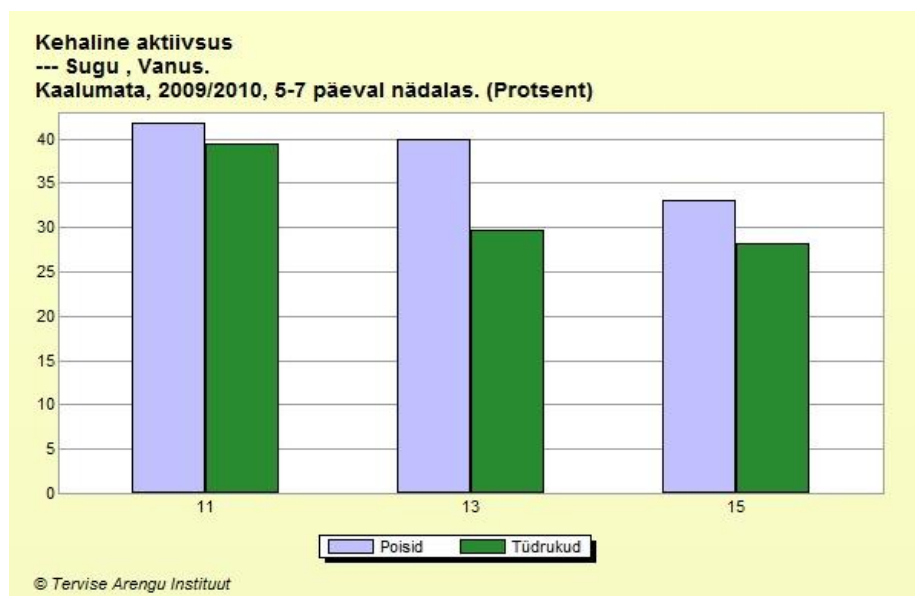
Lapsed ei tohiks energiajooke üldse juua, sest need sisaldavad liiga palju kofeiini. Kofeiin mõjub eriti halvasti laste südamele ja närvisüsteemile.

Energiajoogid annavad energiat, mida lastel on koolipäeva lõpuks hädasti vaja.

Energiajoogis sisalduv kofeiin aitab kulutada keha energiavarusid ja kurnab keha.

Mahlad ja limonaadid annavad sama palju energiat kui energiajoogid.

8. Lastel on soovitatav osaleda iga päev vähemalt 60 minutit mõõduka kuni tugeva intensiivsusega kehalises tegevuses.

Eesti kooliõpilaste tervisekäitumine 2009/2010. õppeaastal. Eesti HBSC uuringu raport.

K. Aasvee, M.Eha, Tiiu Härm jt

Uuri diagrammi ja tõmba õigele vastusele joon alla. 4 p

Vanus

Kõikides vanuserühmades on kehaliselt aktiivsemad (poisid/tüdrukud).

Võrreldes 11-aastaste lastega on 15-aastased kehaliselt (aktiivsemad/passiivsemad).

13-aastastest poistest on kehaliselt piisavalt aktiivsed (40%/60%).

15.aastaste tüdrukute kehaline aktiivsus on 11-aastaste tüdrukutega võrreldes (tõusnud/langenud).

Uuri diagrammi ja hinda, kas 11–15-aastaste Eesti laste kehaline aktiivsus on soovitudega kooskõlas ja piisav. 1 p

.....

Selgita kahe näite abil, miks on sinu ealisel lapsel vaja iga päev tegeleda spordi või mõne muu kehalise tegevusega. 2 p

.....

.....

.....

.....